

sters egne Opgivelser af Lønningerne ved Skolen. Det er det beklageligste ved den Skolelov, vi fik 1899, som ellers i mange Maader er ret god, at Begyndelseslønningerne ere forfærdelig tarvelige. Det gaar virkelig ikke an at byde en Lærer, en Enelærer, der skal være 25 Aar gammel, og som har underkastet sig Eksaminer og har praktiseret i Skolevæsenets Tjeneste i 2 Aar, en Løn af 600 Kr. og samtidig forlange, at han skal ofre f. Eks. 100 Kr. om Aaret for at faa Skolen vadsket. (Afbrydelse). Det bliver det billigste, hvis der skal vadskes hver Dag. Dertil kommer Brændselsforøgelsen, som jeg har gjort den højtærede Minister opmærksom paa under Finanslovens 1ste Behandling. Jeg fik ikke noget Svar paa min Henvendelse; den ærede Minister har vel tænkt, at det var for lidt at svare paa, men det er dog slet ikke nogen Ubetydelighed. Ministeren har selv gjort opmærksom paa, at der er 36 Enelærerembeder og Førstelærerembeder, som ere paa under 600 Kr. om Aaret, at der er 247 Embeder paa mellem 600 og 700 Kr. Indtægt, 697 paa mellem 700 og 800 Kr. og 655 paa mellem 800 og 900 Kr. Det er meget tarvelige Lønninger for Folk, som have gaaet paa et Seminarium, og som have sat alle de Penge, de have — de fleste have vel maattet gøre Gæld — ind paa at komme igennem. Nu kan man jo sige, at de vide, hvad de gaa ind til, og det er der for saa vidt ikke noget at svare paa, Klynken og Klagen over de slette Lønninger har jeg aldrig sympatiseret med, thi enhver vælger jo sin Samfundsstilling, og vælger han galt, er Ansvar et hans eget. Men paa den anden Side, naar man skal se hen til, hvad der er fornuftigt og rigtigt, og hvad der fremmer det Arbejde, som vedkommende har at udføre, og hvad der i det hele taget kan være til Gavn for Samfundet, siger jeg, at man skal vogte sig for at lægge overdrevne Byrder, ogsaa i økonomisk Henseende, paa saadanne Lærere, der komme ind i en ny Virksomhed, og som ikke have mer end det højst nødvendige, det allertarveligste, kan jeg sige, til deres Udkomme. Jeg vil slet ikke tale om, at hvis de da ere nogenlunde fornuftige, vove de ikke at gifte sig med en saadan Begyndelsesløn. Derfor haaber jeg — og det vil jeg gerne have Lejlighed til at fremhæve —, at man vil komme til en Ordning af dette Forhold, og at alle ville indse, at dersom Forholdene fremdeles ville udvikle sig, som de alt have udviklet sig, med Hensyn til Kravene til de hygiejniske For-

hold i Skolen, bør Kommunerne paa Landet saavel som i Byerne paatage sig det Hverv at holde Skolerne rensede. Det er urigtigt at paalægge Lærerne disse Byrder. Jeg kan ikke sige andet, end at det i og for sig altid har været ret meningsløst, at Lærerne skulde gøre det, men det har jo været Skik, og de hygiejniske Krav, der hidtil ere stillede, have ikke været vanskelige at tilfredsstille. Det er jo gaaet i den Stil, det ærede Medlem for Assens (Berntsen) fremdeles ønsker, det skal gaa i. Det var dette Hovedpunkt, jeg gerne vilde henlede Opmærksomheden paa i det Haab, at om ikke nu, saa senere, vil der i saa Henseende blive truffet en hensigtsmæssig Ordning.

Til Slutning skal jeg endnu kun sige et Par Ord i Anledning af en Ytring af det ærede Medlem for Slagelse, som talte før mig, angaaende Religionsundervisningen i Skolen. Hvor det dog er en Misforstaaelse, der gør sig gældende i høj Grad rundt om i vort Folk, at, for at Folket skal bevare sin Religiositet, skal man i Skolen absolut have bestemte Timer i Religion, ellers gaar det ravruskende galt. Hvor det dog er et grundforkert og falskt Syn, man har paa dette Forhold! Det har aldeles ikke noget med Religiositet at gøre, at man underviser et Par Timer om Ugen i Dogmatik. Den Lærer, som selv er religiøs, vil det være en Umulighed at sidde i Skolen Dag ud og Dag ind og arbejde i Skolen, uden at hans Følelser og Anskuelser paa forskellig Maade komme frem for Børnene, og man kan være ganske rolig for, at dette personlige Liv og det personlige Forhold, hvori Læreren staar til Børnene, ogsaa i religiøs Henseende virker ganske anderledes end en Time i Dogmatik. Hvis De kendte Forholdene saa nøje, som jeg har lært dem at kende i Aarenes Løb, vilde de forbavses over, hvor lidt Betydning denne Undervisning i Religion i Skolen har, netop fordi den er anlagt paa den Maade, som den er. Jeg vilde nødig have, at al Undervisning i Religion skulde være forbudt i Skolen, det vilde være en Pine og Plage for Læreren, om han aldrig maatte faa Lejlighed til at udtale sig i Skolen i den Henseende. Men netop dette, at Læreren bliver stillet saaledes, at han i Skolen kan tale om Religion naar han føler Trang dertil, vil have langt større Betydning end denne Times Undervisning i Religion. Jeg vil ganske vist indrømme, at Tiden ikke er kommen til at ændre dette Forhold, og jeg hører til de Mennesker, der ikke ønsker, at man